

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ім. О. М. МАРЗЄЄВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

Узгоджено

Рішенням Вченої ради
ДУ «ІГЗ ім. О.М. Марзєєва НАМНУ»
№ 3 від 26.03 2024 р.

Уведено в дію

Наказом директора
№ 19/21 від 02.04 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про Апробаційну раду
ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва
Національної академії медичних наук України»

Київ - 2024

1 Загальні положення

1.1 Апробаційна рада створюється для проведення апробації (попереднього розгляду) дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

1.2 Склад Апробаційної ради (Голова, співголова, секретар та члени ради) затверджується наказом директора ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України» (далі – ДУ «ІГЗ НАМНУ») на термін дії вченої ради.

1.3 Апробаційна рада проводить апробацію (попередній розгляд) закінчених дисертаційних робіт аспірантів, роботи яких були виконані в ДУ «ІГЗ НАМНУ», з метою їх подальшого захисту у разовій спеціалізованій вченій раді ДУ «ІГЗ НАМНУ» за спеціальностями 229 «громадське здоров'я», 222 «медицина» (спеціалізація «гігієна та професійна патологія» (медичні науки)).

1.4 Апробаційна рада приймає дисертаційну роботу для попереднього розгляду та підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, про науковий рівень дисертації, відповідність її паспорту спеціальностей 222 «медицина», та стандарту спеціальності 229 «громадське здоров'я, про кількість і обсяг публікацій та повноту опублікованих матеріалів дисертаційних досліджень, а також пропозиції щодо призначення офіційних опонентів, кандидатур до складу разової спеціалізованої ради. Апробаційна рада приймає рішення стосовно подальших дій доопрацювання дисертаційної роботи (зміна теми, переформатування роботи, додавання додаткових експериментальних даних, призначення повторної апробації тощо).

1.5 Апробація матеріалів дисертаційних робіт здійснюється українською мовою.

2 Основні терміни та поняття

Апробаційна рада - рада фахівців, що мають науковий ступінь (переважно доктори наук з відповідних спеціальностей), яка здійснює попередню експертизу дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії. До засідань Апробаційної ради залучаються члени вченої ради та провідні фахівці за профілем дисертаційної роботи ДУ «ІГЗ НАМНУ». Також можуть запрошуватись фахівці інших наукових установ та вищих навчальних закладів.

Апробація дисертаційної роботи - організаційна форма попереднього розгляду матеріалів закінчених дисертаційних робіт, які надійшли до Апробаційної ради ДУ «ІГЗ НАМНУ».

Довідка про усунення недоліків по дисертаційній роботі відповідно до зауважень рецензентів (тільки для робіт, що виконані в ДУ «ІГЗ НАМНУ») - документ або частина рецензії (за рішенням апробаційної ради), яка складається після проведення попередньої експертизи апробації матеріалів дисертаційної роботи, в якому наведені результати усунення недоліків відповідно до зауважень рецензентів.

Засідання Апробаційної ради - організаційна форма роботи Апробаційної ради. Засідання Апробаційної ради є відкритими.

Заява здобувача щодо прийняття дисертаційної роботи до апробаційної ради -

документ, який подається до Апробаційної ради дисертантом для проведення процедури попередньої експертизи матеріалів дисертаційної роботи.

Заява науковця щодо членства у апробаційній раді - документ, який подається фахівцем ДУ «ІГЗ НАМНУ», що має науковий ступінь та намір вступити до складу Апробаційної ради, з подальшим розглядом його кандидатури на засіданні Апробаційної ради та обов'язковим ознайомленням науковця з Положенням про Апробаційну раду.

Керівний склад Апробаційної ради складається з Голови Апробаційної ради, співголови і секретаря. Голова, співголова та секретар Апробаційної ради призначаються наказом директора ДУ «ІГЗ НАМНУ». Голова і співголова повинні мати науковий ступінь доктора наук; секретар - кандидата наук.

Протокол засідання Апробаційної ради - документ, в якому оформлені результати засідання ради. На підставі Протоколу складається Висновок засідання Апробаційної ради, який надається до вченої ради з іншими документами відповідно до чинного законодавства.

Рецензент дисертаційної роботи - фахівець із відповідної спеціальності, який має науковий ступінь кандидата або доктора наук, що здійснює попередній розгляд матеріалів дисертаційної роботи та надає оцінку матеріалів дисертаційної роботи у письмовій формі на засіданні Апробаційної ради. Рецензентом може бути фахівець із суміжної спеціальності за наявності наукових публікацій за профілем дисертації.

Рецензія на дисертаційну роботу - документ, в якому відображається результат попередньої експертизи матеріалів дисертаційної роботи та надається рецензія про наукову та практичну цінність дисертації і її відповідність чинним вимогам МОН України. Рецензія повинна містити складові, що представлені в п.4.5 цього Положення та бути завіреною вченим секретарем або начальником відділу кадрів.

Члени Апробаційної ради - фахівці ДУ «ІГЗ НАМНУ», які мають ступінь доктора наук або кандидата наук, склад яких рекомендується Головою Апробаційної ради, узгоджується з Головою вченої ради та затверджується наказом директора ДУ «ІГЗ НАМНУ».

3 Нормативна база

1. Закон України «Про вищу освіту».
2. Закон України «Про інноваційну діяльність».
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність».
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
5. Цивільний Кодекс України.
6. Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії.
7. Статут ДУ «ІГЗ НАМНУ».

8. Положення ДУ «ІГЗ НАМНУ» про академічну мобільність, добросовісність, запобігання плагіату.

4 Порядок подання дисертаційної роботи на апробацію

4.1 Розгляд дисертаційної роботи здійснюється за зверненням (заявою) здобувача до Голови вченої ради ДУ «ІГЗ НАМНУ» із візуванням наукового керівника з проханням прийняти дисертаційну роботу до розгляду в Апробаційній раді.

4.2 В Апробаційну раду аспірант подає наступні документи:

- заяву, яка оформлена у відповідному порядку (Додаток 1);
- дисертацію, що повинна бути оформлена у відповідності до вимог наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. № 40 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з постановами КМУ №341 від 21.03.2022 р., №502 від 19.05.2023 р;
- витяг з протоколу засідання Вченої ради ДУ «ІГЗ НАМНУ» про затвердження теми дисертації та призначення керівника, а також термінів її виконання аспірантом;
- витяг з протоколу засідання комісії з біоетики, у якому наводяться відомості щодо проведення біоетичної експертизи;
- відгук наукового керівника;
- перелік публікацій за темою дисертаційної роботи, засвідчений Головою комісії по перевірці виконання дисертаційних робіт та достовірності первинних документів.
- ксерокопії наукових праць, в яких опубліковані результати дисертаційного дослідження в наукових фахових виданнях України та інших наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection або Scopus у кількості, визначеній «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», п. 8.
- акти впровадження результатів досліджень в практичну складову охорони здоров'я, навчальний та/або науковий процес закладів вищої освіти різних рівнів акредитації та/або наукових установ;
- підтвердження апробації наукових досліджень за темою дисертаційної роботи на наукових конференціях, з'їздах, симпозіумах, конгресах, семінарах тощо з зазначенням форми участі (відбитки тез доповідей або програм конференцій); сертифікати.
- набір ілюстраційного матеріалу до доповіді або анотація на дисертаційну роботу (за рішенням апробаційної ради);
- довідку ДУ «ІГЗ НАМНУ» про проведення експертизи дисертації щодо наявності запозичень та копій з інших наукових праць (відповідно до «Положення про заходи

щодо запобігання випадків академічного плагіату в ДУ «ІГЗ НАМНУ»»);

- довідка про проходження освітньої складової навчання.

Усі документи надаються у друкованому вигляді із підписами, що засвідчені відділом кадрів та печаткою установи.

4.3 Заява здобувача, витяг з протоколу про затвердження теми дисертації і призначення керівника, витяг з протоколу засідання комісії з біоетики, відгук наукового керівника, перелік публікацій за темою дисертаційної роботи, набір ілюстраційного матеріалу до доповіді або анотація на дисертаційну роботу, довідка ДУ «ІГЗ НАМНУ» про проведення експертизи дисертації щодо наявності запозичень та компіляцій з інших наукових праць, рецензії рецензентів, акт перевірки первинної документації, протокол та витяг з протоколу засідання Апробаційної ради складають особову справу аспіранта або здобувача, яка зберігається у секретаря Апробаційної ради до одержання дисертантом диплому. Раз на рік комісією з числа членів Апробаційної ради складається акт знищення особових справ.

4.4 Висновок (протокол апробації) установи, в якій виконано дисертацію (2 примірника), видається здобувачеві не пізніше, як через 1 місяць з дня проходження апробації дисертаційної роботи. У разі відмови ДУ «ІГЗ НАМНУ» підготувати обґрунтований висновок здобувач має право звернутись до вченої ради Інституту. Положення про порядок розгляду звернень аспірантів.

4.5 Контроль за діяльністю Апробаційних рад здійснює директор та голова вченої ради ДУ «ІГЗ НАМНУ».

5 Порядок рецензування дисертаційних робіт

5.1 Пропозиції щодо рецензентів надає Голова Апробаційної ради для розгляду і затвердження на вченій раді.

5.2 Рецензент не може призначатися із складу фахівців того ж наукового підрозділу, в рамках наукової тематики якого здобувач наукового ступеню виконував дисертаційне дослідження, та з числа співавторів наукових праць дисертанта.

5.3 Рецензенту дисертантом надається дисертація та усі публікації за темою роботи для оцінки повноти викладення основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях. На вимогу рецензента дисертант зобов'язаний надати додаткові матеріали, необхідні для складання об'єктивної рецензії.

5.4 Виступ рецензента на засіданні Апробаційної ради на основі критичного та одночасно конструктивного підходу до рецензування матеріалів, що представлені в роботі, є необхідним елементом процедури апробації матеріалів дисертаційних досліджень та наукових дебатів.

5.5 Під час виступу на засіданні Апробаційної ради перший з рецензентів повинен повністю оголосити зміст своєї рецензії. Виступ наступних рецензентів може бути заслуханий у скороченому форматі. Для цього необхідним є прийняття рішення більшістю голосів членів Апробаційної ради, що присутні на засіданні.

5.6 Рецензент на засіданні Апробаційної ради має чітко і конкретно охарактеризувати

роботу за наступними складовими:

- актуальність теми;
- наукова новизна одержаних результатів;
- завершеність дисертаційного дослідження;
- відповідність змісту роботи назві дисертації та паспорту (стандарту) спеціальності, за якою виконана дисертація;
- ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що сформульовані у дисертації, їх достовірність;
- особистий внесок здобувача;
- апробація результатів дисертаційних досліджень;
- кількість публікацій та повнота викладу в опублікованих працях наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі;
- практичне значення отриманих здобувачем результатів досліджень;
- пропозиції та зауваження щодо змісту й порядку оформлення результатів дисертаційної роботи та висновків щодо її відповідності встановленим вимогам;

5.7 Висновок рецензента щодо роботи повинен бути однозначним (позитивний чи негативний) та містити оцінку роботи у відповідності до критеріїв, які наведено в додатку 2.

5.8 У разі позитивної рецензії на матеріали дисертаційної роботи, рецензент повинен вказати, що дисертація є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретну наукову задачу та мають суттєве значення для певної галузі науки; або в якій отримані нові науково обґрунтовані теоретичні і (чи) експериментальні результати, що в сукупності є суттєвими для розвитку конкретного напрямку певної галузі науки.

5.9 Рецензент несе персональну відповідальність стосовно висновку щодо можливості представлення дисертаційної роботи до розгляду на засіданні Апробаційної ради, а також за об'єктивність і якість підготовленої ним рецензії.

5.10 За порушення зазначених вимог, за рішенням Апробаційної ради, що прийняте більшістю її членів, рецензент позбавляється можливості здійснювати рецензування дисертаційних робіт терміном на 1 рік. У разі повторного порушення зазначених вимог рецензент (член апробаційної ради) виводиться із складу апробаційної ради.

5.11 У разі представлення позитивного висновку відносно матеріалів дисертації до Апробаційної ради рецензентом подається два примірники рецензії, негативного - три примірники.

5.12 Всі примірники рецензії повинні бути особисто підписані рецензентом і засвідчені печаткою установи, де він працює.

5.13 Термін подання рецензії до Апробаційної ради - не пізніше 20 днів з дня одержання рецензентом дисертації. Копії письмових рецензій надаються здобувачеві не пізніше як за 10 днів до апробації матеріалів дисертаційних досліджень на засіданні Апробаційної ради.

5.14 Якщо рецензія не відповідає вказаним вимогам, Апробаційна рада повинна повернути її рецензенту для доопрацювання строком до 10 днів.

5.15 За умови, що один з призначених рецензентів надає висновок щодо невідповідності дисертаційної роботи чинним вимогам або профілю вченої ради, робота може розглядатись на засіданні Апробаційної ради. В такому випадку рішення приймає апробаційна рада простою більшістю голосів. У випадку, якщо два рецензенти надають негативні рецензії, дисертаційна робота до апробації не допускається.

6 Порядок та періодичність проведення засідань Апробаційної ради

6.1 Формою роботи Апробаційної ради є засідання. Засідання Апробаційної ради проводяться лише при наявності Голови або його заступника та секретаря ради за наявності не менше 2/3 членів її складу, присутність членів ради в обов'язковому порядку занотовується у протоколі засідання.

6.2 Оголошення про засідання Апробаційної ради надається секретарем не пізніше ніж за 10 календарних днів. Порядок роботи засідання доводиться членам Апробаційної ради електронною розсилкою. У разі зміни порядку денного, місця та часу проведення засідання Апробаційної ради, відповідне оголошення передається електронною розсилкою членам ради та учасникам засідання.

6.3 За відсутності секретаря комісії його обов'язки можуть бути покладені Головою на іншого члена Апробаційної ради.

6.4 На одному засіданні Апробаційної ради, як правило, розглядаються матеріали не більше двох дисертаційних робіт.

6.5 Засідання Апробаційної ради проводиться під керівництвом Голови ради або співголови. Голова (співголова) Апробаційної ради не може бути головуючим на засіданні, у випадку проведення апробації дисертаційної роботи, якщо він є її науковим керівником/консультантом або рецензентом.

6.6 Засідання Апробаційної ради проводяться у такому порядку: головуючий оголошує порядок денний засідання і надає слово секретарю ради, який доповідає про подані здобувачем документи та їх відповідність існуючим вимогам. Далі слово надається здобувачу для викладення основних положень дисертації, відповідей на запитання членам ради та рецензентам.

6.7 При захисті дисертації тривалість доповіді не повинна перевищувати 20 хв. Голова Апробаційної ради має право подовжити час для виступу на прохання виступаючого, але не більше ніж на 5 хв.

6.8 Тривалість виступу рецензента не повинна перевищувати 10 хв.

6.9 Після завершення обговорення дисертаційної роботи головуючий зачитує висновок, що приймається відкритим голосуванням, в якому беруть участь всі присутні члени Апробаційної ради.

6.10 Рішення Апробаційної ради із зазначенням оцінки роботи у відповідності до

критеріїв, які наведено в додатку 2 приймаються на підставі відкритого голосування. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини (50% + 1 голос) присутніх на засіданні членів Апробаційної ради.

6.11 Якщо більше половини (50% + 1 голос) присутніх на засіданні членів Апробаційної ради проголосували за рішення щодо невідповідності дисертаційної роботи чинним вимогам або профілю вченої ради, робота після доопрацювання повторно подається до розгляду на засіданні Апробаційної ради, але не раніше ніж через 1 місяць у залежності від виявлених недоліків та рекомендацій.

6.12 У випадку відсутності на засіданні Апробаційної ради одного із рецензентів з поважних причин, апробація матеріалів дисертації здійснюється за умови надання ним позитивного відгуку на роботу. У цьому випадку відгук відсутнього рецензента можуть оголошувати головуючий або секретар Апробаційної ради.

6.13 Апробація матеріалів дисертаційних робіт не проводиться у разі відсутності:

- одночасно Голови Апробаційної ради та співголови;
- двох рецензентів.

6.14 Члени Апробаційної ради, які протягом календарного року були відсутні без поважних причин на половині від загальної кількості проведених засідань, автоматично виключаються із складу Апробаційної ради на наступний рік.

6.15 Результати засідання оформлюються протоколом. Протокол та витяг з протоколу складає секретар Апробаційної ради.

6.16 У разі позитивного рішення Апробаційної ради та після усунення недоліків відповідно до зауважень рецензентів здобувачеві видається Витяг з протоколу засідання Апробаційної ради ДУ «ІГЗ НАМНУ» з рекомендацією до офіційного захисту (Додаток 3). Витяг з протоколу підписується Головою ради або його заступником і секретарем ради, затверджується директором ДУ «ІГЗ НАМНУ» та скріплюється печаткою закладу, датується днем проведення засідання Апробаційної ради і видається здобувачеві у трьох примірниках. Термін його чинності - 1 рік.

7 Відповідальність

7.1 Дане Положення набуває чинності з моменту його затвердження в установленому порядку.

7.2 Зміни та доповнення до Положення вносяться на розгляд Апробаційної ради за письмовим зверненням за підписом заявника. Письмове звернення може бути подано окремою особою (індивідуальне) або групою осіб (колективне) на ім'я Голови Апробаційної ради.

7.3 Рішення про необхідність внесення змін та доповнень до Положення приймається шляхом відкритого голосування, якщо за нього проголосувало не менше як дві третини членів Апробаційної ради. Зазначене рішення оформлюється протоколом засідання Апробаційної ради для подальшого розгляду на засіданні вченої ради ДУ «ІГЗ НАМНУ» й затвердження в установленому порядку.

Додаток 1

Заява

Я, _____, який
(П.І.Б.)
працює на посаді _____
(вказати посаду для осіб викладацького складу)

докторант, аспірант, здобувач наукового ступеня прошу допустити мене до участі у
апробаційній раді для розгляду моєї дисертаційної роботи на

тему: _____

(Назва роботи)

з метою визначення наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів
дисертації.

Я, _____, ознайомлений(а)
(П.І.Б.)

з діючим положенням «Про Апробаційну раду ДУ «ІГЗ НАМНУ»».

Дата

Підпис

Науковий керівник
(консультант)

Підпис

ПІБ

Додаток 2

Оцінка дисертаційного дослідження

Категорія	Код	Ступінь відповідності спеціальності	Оцінка якості доповіді та відповідей на питання	Зауваження рецензентів	Виступи членів апробаційної ради та присутніх	Рішення	Відповідальний	Умовний термін на доробку
«відмінно»	A	Відповідає повністю	відмінно	непринципові	Тільки позитивні	Після усунення недоліків робота може бути подана на офіційний захист	дисертант	1-2 міс
«добре»	B	В цілому відповідає	добре	Не потребують значної доробки	В більшості позитивні	Після усунення недоліків робота може бути подана на офіційний захист	рецензенти	2-3 міс
«задовільно»	C	Часткова відповідність паспорту / стандарту спеціальності	добре	Принципові, потребують доопрацювання	50% - позитивні 50% - містять суттєві зауваження	робота може бути подана на офіційний захист тільки після суттєвого доопрацювання та повторної апробації за скороченою схемою	Апробаційна рада в скороченому складі	до 6 міс
«незадовільно»	D	Значна або повна невідповідність паспорту / стандарту спеціальності	«незадовільно»	Принципові, потребують повну переробку	50% + 1 - негативні	робота може бути подана на офіційний захист тільки після суттєвого доопрацювання та повторної апробації за повною схемою	Апробаційна рада в повному складі	не менше 6 міс